

İŞSİZLİK SİGORTASI FONU İŞVEREN TEŞVİK FONU'NA DÖNÜŞTÜ!

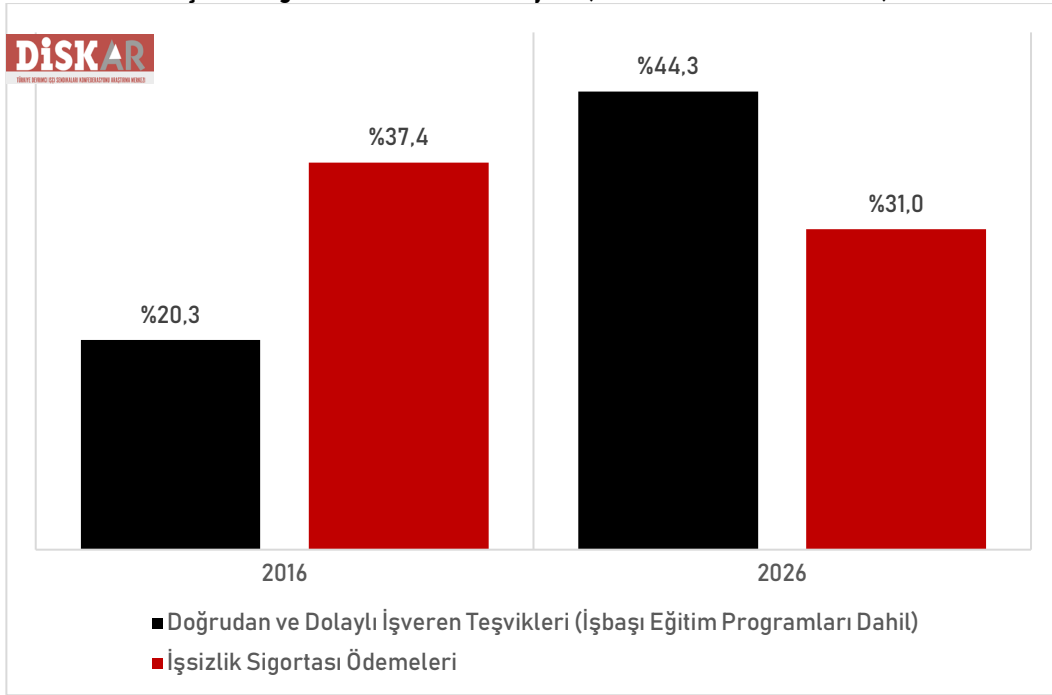
- 2016-2026 arası dönemde İSF'den işçilere ayrılan pay 6,4 puan azalırken işverenlere aktarılan kaynaklar 24 puan arttı
- 2023-2026 (Temmuz) arası dönemde İSF'den işverenlere işçilerin yaklaşık 2 katı fazla kaynak ayrıldı.
- Son üç buçuk yılda işverenler İSF giderlerinden yüzde 51,6 pay alırken işçiler yalnızca yüzde 28,5 pay alabildi.

21 AĞUSTOS 2026

İŞSİZLİK SİGORTASI FONU İŞVEREN TEŞVİK FONU'NA DÖNÜŞTÜ! İŞSİZLİK SİGORTASI FONU BÜLTENİ (AĞUSTOS 2026)

Grafik 1: İSF Giderleri İçinde Doğrudan ve Dolaylı İşveren Teşvik ve Destek Ödemeleri ile İşsizlik Sigortası Ödemelerinin Payları (2016 ve 2026 Ocak-Temmuz)

Kaynak: İŞKUR, İşsizlik Sigortası Bültenleri. DiSK-AR.

- İşsizlik Sigortası Fonu (İSF) giderlerinin büyük bölümü işsizlere değil işveren teşvik ve desteklerine ayrılmaya devam ediyor.
- 2016 ve 2026 (Ocak-Temmuz) arasında İSF giderleri içinde işsizlik ödemelerinin payı yüzde 37,4'ten yüzde 31'e inerken doğrudan ve dolaylı işveren teşvik ve desteklerinin payı yüzde 20,3'ten yüzde 44,3'e yükseldi.
- 2016-2026 arası dönemde İSF'den işçilere ayrılan pay 6,4 puan azalırken işverenlere aktarılan kaynaklar 24 puan arttı.
- 2023-2026 (Temmuz) arası dönemde İSF'den işverenlere işçilerin yaklaşık 2 katı fazla kaynak ayrıldı.
- Son üç buçuk yılda işverenler İSF giderlerinden yüzde 51,6 pay alırken işçiler yalnızca yüzde 28,5 pay alabildi.
- İşsizlerin ezici çoğunluğu işsizlik ödeneğinden yararlanamıyor: Haziran 2026'da her 100 işsizden yalnızca 17'si işsizlik ödeneğinden yararlanabildi.

İşsizlik Sigortası Fonu Giderek “İşveren Destek Fonu”na Dönüşüyor

İşsizliğin ekonomik ve sosyal sonuçlarına karşı güvence sağlamak ve işsiz kalan sigortalılara gelir desteği sunmak amacıyla oluşturulan İşsizlik Sigortası Fonu (İSF), AKP hükümetleri döneminde yapılan yasal düzenlemeler ve uygulamalarla giderek bir “işveren destek fonu”na dönüştü. Emekçilere yönelik ekonomik ve sosyal politikalarda sıklıkla dile getirilen “kaynak yok” söyleminin aksine, İşsizlik Sigortası Fonu kaynaklarının önemli bir bölümü işverenlere yönelik teşvik ve destekler ile çeşitli istihdam programlarının finansmanında kullanılıyor.

Türkiye’de işsizlik sigortası, 8 Eylül 1999 tarihli ve 23810 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu ile kuruldu. İşsizlik sigortası ödemeleri 2002 yılından bu yana devam ediyor. Kanunda 2008 yılında yapılan değişikliklerle, fon ödemelerinde işverenin ödeme aczine düşmesi durumunda işçiye ödenmek üzere Ücret Garanti Fonu ve Kısa Çalışma Ödeneği uygulamasına başlandı. 2011 yılında yapılan değişikliklerle ise fondan işverenlere kaynak sağlanmaya başlandı. 2020 yılında görülmeye başlayan Covid-19 salgını sonrası getirilen işten çıkarma yasağı ile işçilere fondan nakdi ücret desteği verildi.

İşsizlik sigortasının finansmanını sağlayan İşsizlik Sigortası Fonu’nun temel gelir kaynakları, sigortalının prime esas aylık brüt kazancı üzerinden alınan yüzde 1 işçi primi, yüzde 2 işveren primi ve yüzde 1 devlet katkısından oluşuyor. Bunun yanı sıra fon, prim gelirlerinin değerlendirilmesinden elde edilen kazançlar ve diğer gelirlerle de büyüyor. Gider kalemleri arasında ise işçilere yapılan işsizlik sigortası, kısa çalışma, yarım çalışma, ücret garanti fonu ile nakdi ücret desteği ödemeleri, işverenlere verilen işveren teşvik ve destekleri ile aktif işgücü piyasası programları ödemeleri yer alıyor.

İSF giderleri içinde doğrudan işsizlere yönelik işsizlik sigortası ödemelerinin payı görece gerilerken, işverenlere yönelik teşvik ve destekler ile toplum yararına programlar, mesleki eğitim kursları ve işbaşı eğitim programları gibi aktif işgücü piyasası programlarının ağırlığı artmıştır. Bu değişim, İşsizlik Sigortası Fonu’nun temel işlevi olan işsiz kalan sigortalılara gelir desteği sağlama amacından giderek uzaklaştığını ve fon kaynaklarının önemli bir bölümünün istihdam teşvikleri ve işverenleri destekleyen uygulamalara yönlendirildiğini göstermektedir.

Öte yandan 14 Temmuz 2025 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 10072 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu’nun 48’inci maddesi 7’nci fıkrasında değişiklik yapıldı. Değişikliğe göre İşsizlik Sigortası Fonu’ndan kullanılabilecek gelir oranı yüzde 30’dan yüzde 50’ye yükseltildi. Yüzde 50’ye yükseltilen bu pay, istihdam artırıcı ve istihdamı koruyucu tedbirlerin yanında işgücü piyasasına yönelik hizmetlerin finansmanında kullanılıyor.

İşsizlik Sigortası Fonu’ndan ayrılan payın artırılması, işçiler açısından bazı potansiyel riskler doğuruyor. İşsiz kalan işçilerin İşsizlik Sigortası Fonu’ndan daha da az faydalanmaları ve İSF’den işverenlere kaynak aktarımının artması tehlikesini doğuruyor. Sözü edilen düzenleme, halihazırda işçilerin fondan aldıkları payın daha da azalacağına, bunun yerine fonun aktif işgücü programları veya teşvikler yoluyla işverenlere daha fazla aktarılacağına işaret ediyor.

2002’de 56,9 milyon TL olan İSF giderlerinin 46,8 milyon TL’si (yüzde 82,2’si) işsizlere ayrılıyordu. İŞKUR İşsizlik Sigortası Fonu Bültenleri verilerine göre İŞKUR’dan işverenlere aktarılan teşvik ve destek miktarı 2016 yılından bu yana artıyor. Covid-19 pandemisi döneminde nakdi ücret desteği ve kısa çalışma ödeneğinin yaygın kullanımı sebebiyle

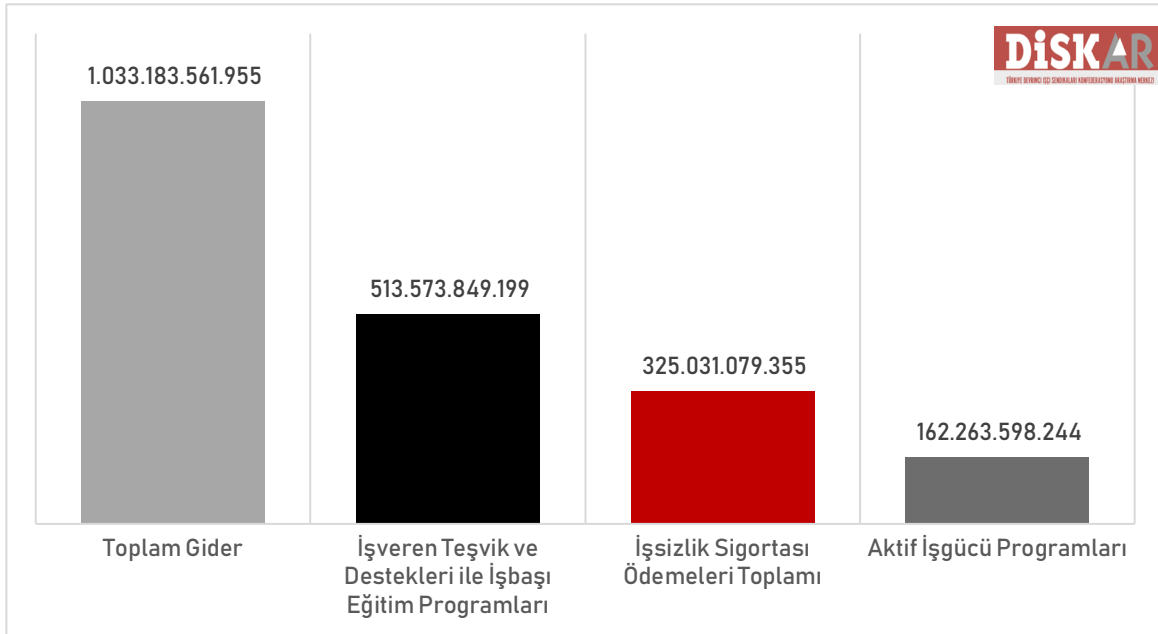
işçilere yapılan ödemelerin miktarı artmıştı. Covid-19 önlemlerinin son bulmasının ardından, 2022'de işverenlere aktarılan kaynak ve destekler yeniden işçilere yapılan ödemelerin 3,4 katı düzeyine yükseldi.

2016 yılında İSF giderlerinden işverenlere aktarılan pay yüzde 20,3 iken işsizlik sigortası ödemeleri payı yüzde 37,4'tü. Buna karşın, 2026'nın ilk 7 ayında İSF'nin toplam giderlerinin yüzde 44,3'ü işverenlere doğrudan aktarılırken yalnızca yüzde 31'i işçiler için kullanıldı. İSF giderlerinden aslan payını işverenler aldı (Grafik 1, Ek Tablo).

2016 yılında toplam 12,1 milyar TL İSF giderinin yaklaşık 3 milyar TL'si (yüzde 24,4) işverenlere doğrudan veya dolaylı kaynak olarak aktarıldı. 4,5 milyar TL işsizlik ödeneği, 1,5 milyon TL kısa çalışma ödeneği, 3,4 milyon TL yarım çalışma ödeneği ve 15,7 milyon TL ücret garanti fonu ödemeleri olmak üzere toplam 4,5 milyar (yüzde 37,4) işsizlere ayrılmıştı. Aktif işgücü programlarının ödemesi ise 491,2 milyon TL olarak gerçekleşmişti.

2026 Ocak-Temmuz döneminde ise 208,2 milyar TL İSF giderinin 92,2 milyar TL'si (67,4 milyar TL işveren teşvik ve destek ödemesi ve yaklaşık 24,8 milyar TL işbaşı eğitim programları ödemesi) işverenlere kaynak olarak aktarıldı. 47,4 milyar TL ise aktif işgücü programları ödemesi gerçekleştirildi. Buna karşılık işçilere yapılan ödeme miktarı ise 64,5 milyar TL'de (63,8 milyar TL işsizlik sigortası ödemesi, 59,6 milyon TL kısa çalışma ödeneği, 63 bin TL nakdi ücret desteği, 64 milyon TL yarım çalışma ödeneği ve 567,1 milyon TL ücret garanti fonu ödemesi) kaldı (Ek Tablo).

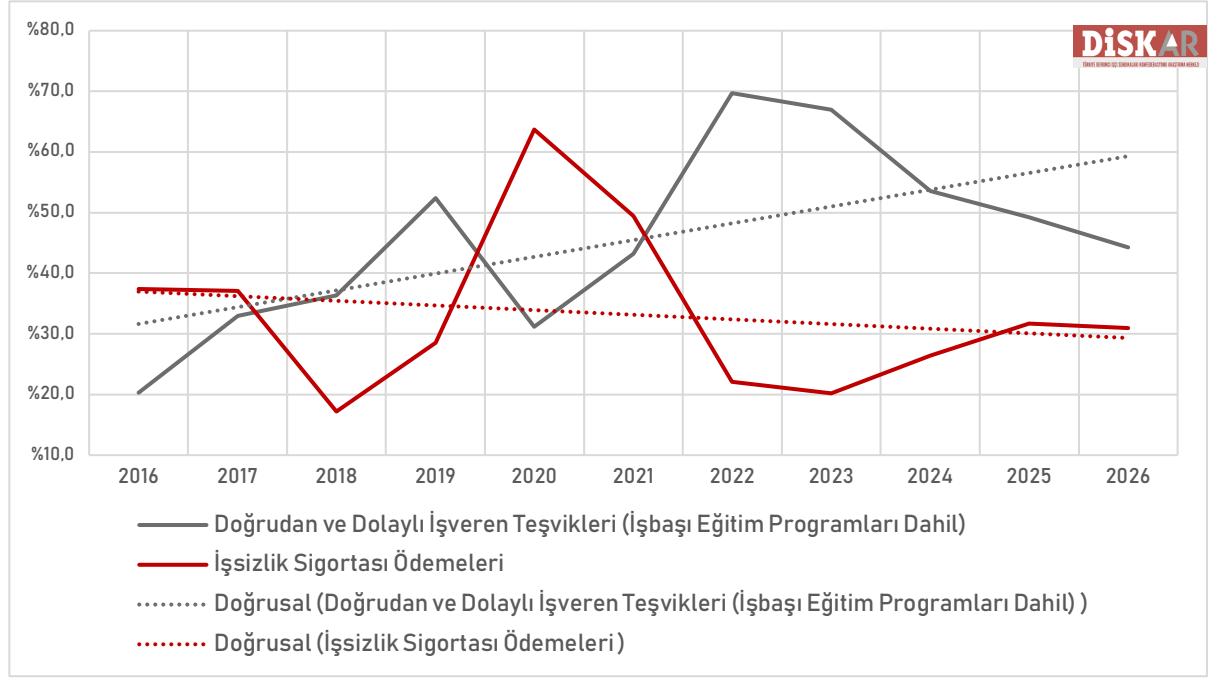
Grafik 2: İşsizlik Sigortası Fonu Toplam Gideri ile İşveren Teşvik ve Destekleri ve İşsizlik Sigortası Ödemeleri Toplamı (2016-2026 Temmuz)

Kaynak: Ek Tablodan elde edilmiştir. DiSK-AR.

İŞKUR tarafından yayımlanan İşsizlik Sigortası Bültenleri'ne göre 2016 yılından 2026 Temmuz ayı sonuna kadar İSF'nin toplam gideri 1 trilyon 33 milyar TL oldu. Bu yıllar arasında işverenlere yapılan toplam teşvik ve destek ile ödemeler (işbaşı eğitimleri dahil) 513,6 milyar TL olarak gerçekleşti. Buna karşılık işçilere yapılan işsizlik sigortası ödemeleri 325 milyar TL'de kaldı. 2016'dan günümüze İSF giderlerinin yüzde 49,7'si işverenlere aktarılırken işçilere yapılan destekler giderlerin yüzde 31,5'ini oluşturdu (Grafik 2 ve Grafik 3).

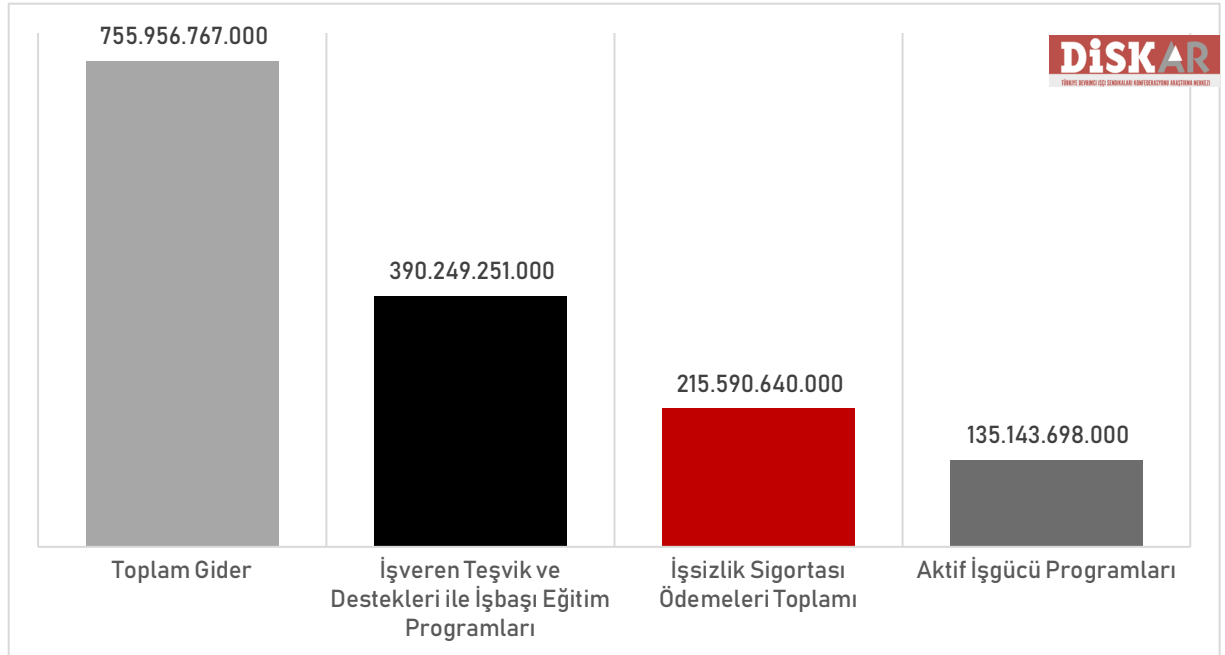
Grafik 3: İşsizlik Ödemeleri vs. Doğrudan ve Dolaylı (İş Başı Eğitimleri) İşveren Teşvik ve Destekleri Payı (2016-2026 Temmuz)

Kaynak: İŞKUR, İşsizlik Sigortası Bültenleri. DİSK-AR, 2026 yılı Ocak-Temmuz dönemi toplamıdır.

2023'ten bugüne İSF giderlerine bakıldığında işverenlere aktarılan kaynağın işçilere destek olarak sağlananlardan çok daha fazla olduğu görülmektedir. 2023 ve 2026 Temmuz arası dönemde 756 milyar TL'lik İSF giderlerinin 390,2 milyar TL'si işverenlere giderken işsizlik sigortası ödemelerine ayrılan tutar 215,6 milyar TL'de kaldı (Grafik 4). Böylece son üç buçuk yılda işverenler İSF giderlerinden yüzde 51,6 pay alırken işçiler yalnızca yüzde 28,5 pay alabildi. Aktif işgücü programlarına yapılan ödemelerin toplamı ise 135,1 milyar TL oldu.

Grafik 4: İşsizlik Sigortası Fonu Toplam Gideri ile İşveren Teşvik ve Destekleri ve İşsizlik Sigortası Ödemeleri Toplamı ile Aktif İşgücü Programları (2023-2026 Temmuz)

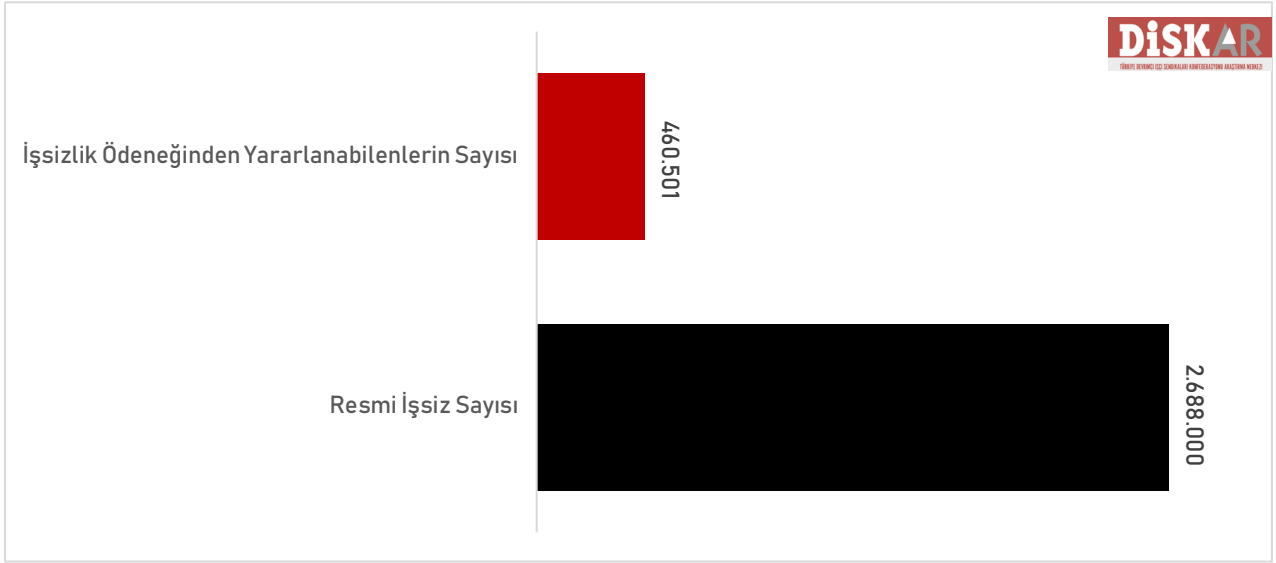

Kaynak: Ek Tablodan elde edilmiştir. DİSK-AR.

AKP döneminde İşsizlik Sigortası Fonu'nun asıl işlevi işsizlik ödeneği olmaktan çıkmış, İSF adeta bir işveren destek fonuna dönüşmüştür. Bu durum İSF'nin kuruluş amacı ve sosyal devlet ilkesiyle çelişmektedir. Nitekim işsizlik ödeneğinden yararlanma koşulları sebebiyle işsizlerin ezici çoğunluğu işsizlik ödeneğinden yararlanamamaktadır.

Haziran 2026 TÜİK ve İŞKUR verilerine göre 2 milyon 688 bin resmi işsizden yalnızca 460 bin 501'i işsizlik ödeneğinden yararlanabilmiştir (Grafik 5). İşsizlerin yüzde 82,9'u (2,2 milyon işsiz) işsizlik ödeneğinden yararlanamamıştır. İşsizlik ödeneğinden yararlanabilenlerin oranı yüzde 17,1'dir. İşsizlik ödeneği işverenlere kaynak olarak değil işçilere ve işsizlere destek için kullanılmalıdır. İşsizlik ödeneğinden yararlanma koşulları kolaylaştırılmalıdır.

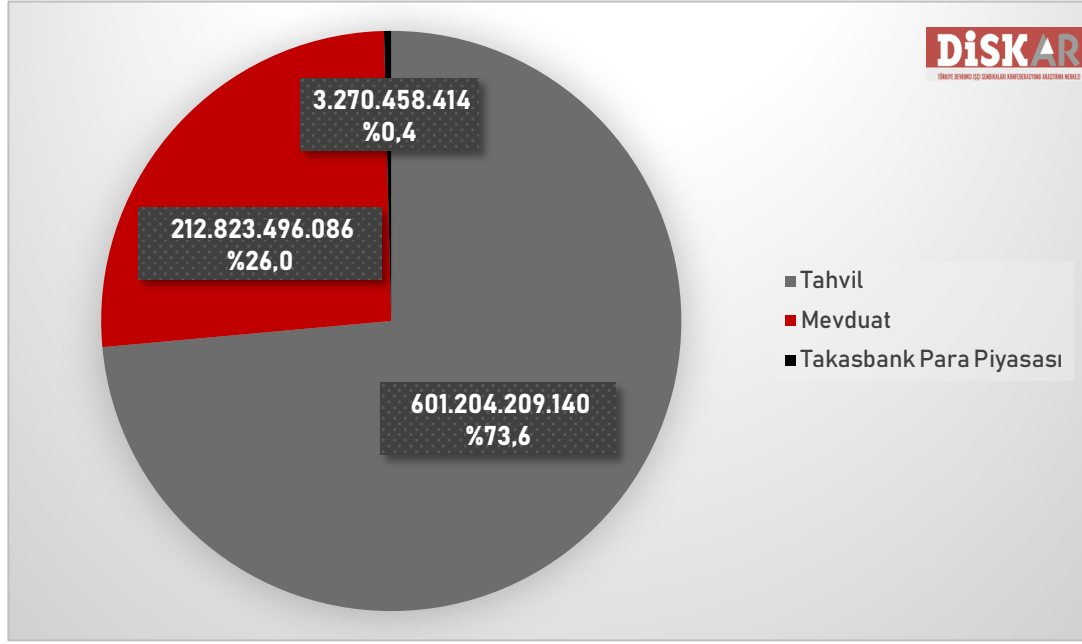
Grafik 5: Resmi İşsizler Arasında İşsizlik Ödeneği Alabilenler (Haziran 2026)

Kaynak: İŞKUR, İşsizlik Sigortası Fonu Bülteni, Haziran 2026. TÜİK, İşgücü İstatistikleri, Haziran 2026. DİSK-AR.

Öte yandan 2019'a kadar paylaşılan İSF getirisi, 6 yılı aşkın süredir kamuoyundan gizlenmektedir. Geçmişte fon getirisinin TÜFE ile karşılaştırmasını yapmak ve karını ya da zararını görmek mümkündü ancak artık İŞKUR bültenlerinde bunu görmek mümkün değil. Bültenlerde yalnızca fon portföyünün yatırım araçları itibarıyla dağılımını görmek mümkündür. İŞKUR İşsizlik Sigortası Fonu Bülteni'ne (Temmuz 2026) göre 2026 Temmuz ayı sonu itibarıyla fonun maddi ve mali varlığının yüzde 73,6'sı tahvil, yüzde 26'sı mevduat ve yüzde 0,4'ü Takasbank Para Piyasası'nda bulunmaktadır (Grafik 6).¹ Bir diğer ifadeyle fonun 817,3 milyar TL tutarındaki kaynağının 212,8 milyar TL'si mevduat hesaplarında bulunmaktadır. Fonun 601,2 milyar TL civarında kaynağı devlet tahvillerine yatırılmış durumda iken 3,3 milyar TL'si Takasbank Para Piyasası'na aktarılmıştır.

¹ 2022 yılında yapılan mevzuat değişikliği ile İSF'ye tahvil ve mevduat dışında para piyasasında işlem yapma izni verildi. 2023 Ağustos ayı itibarıyla Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinin altıncı fıkrası uyarınca Takasbank Para Piyasası'nda borç verme işlemlerine başlandı.

Grafik 6: İşsizlik Sigortası Fonu Portföyü (Temmuz 2026)

Kaynak: İŞKUR, İşsizlik Sigortası Fonu Bülteni, Aralık 2025. DİSK-AR.

İşsizlik Sigortası Fonu'nun 817,3 milyar TL kaynağı bulunmasına karşın fon kaynaklarının 604,5 milyar TL'si akışkan (likit) değil, istenildiğinde kullanılabilir değil. Çünkü bu miktar ya devlet tahvillerine yatırılmış ya da Takasbank Para Piyasası üzerinden bankacılık sistemine kısa vadeli olarak bağlanmış durumdadır. Dolayısıyla İşsizlik Sigortası Fonu kaynakları AKP hükümetleri tarafından ucuz iç borçlanma kaynağı olarak kullanılmaktadır. Fon kaynakları uzun vadeli devlet tahvillerine yatırılmıştır.

İşsizlik Sigortası Fonu'nda biriken kaynakların önemli bir bölümünün Hazine'nin borçlanma araçlarında değerlendirilmesi, fonu aynı zamanda kamu borçlanmasının finansmanında kullanılan önemli bir kaynak haline getirmektedir. Hükümetin bu kaynakları nakde çevirmesi durumunda yeni iç borçlanmanın finansmanından çekindiği görünmektedir. Fon kaynaklarının farklı amaçlarla kullanılması, Hazine'nin iç borçlanma ihtiyacını artırdığından, hükümet Fon kaynaklarının kullanımını ağırdan almaktadır.

DİSK'İN İŞSİZLİK SİGORTASI FONU'NA İLİŞKİN TALEPLERİ

- İşçilerin emeğiyle oluşturulan İSF kuruluş amacına uygun biçimde kullanılmalı ve işsiz kalan bütün işçiler için gerçek gelir güvencesine dönüştürülmelidir.
- İSF işverenleri teşvik etmenin değil, işsiz kalan işçileri korumanın fonudur. Fon kaynaklarının işveren teşvik ve desteklerine aktarılmasına son verilmeli, kaynaklar işsizliğin yarattığı gelir kaybını telafi etmek, işsizleri yoksulluğa karşı korumak ve işçilerin sosyal güvenliğini güçlendirmek için kullanılmalıdır.
- İşsizlik ödeneğine hak kazanma koşulları kolaylaştırılmalı, prim gün sayısı ve kesintisiz çalışma koşulları işçilerin ödeneye erişimini engellemeyecek biçimde yeniden düzenlenmelidir.
- İşsizlik ödeneğinden yararlanma süresi uzatılmalı ve ödenek miktarı insan onuruna yaraşır bir yaşam sağlayacak düzeye yükseltilmelidir.
- İşsizlik ödeneğinin alt sınırı asgari ücretin altında olmamalı ve ödenekler ücretlerdeki ve enflasyondaki artış karşısında korunmalıdır.
- Aktif işgücü piyasası programları ucuz, güvencesiz ve geçici istihdam yaratmanın bir aracı olmaktan çıkarılmalı, bu programlar güvenceli, kayıtlı ve nitelikli istihdama geçişi sağlayacak biçimde yeniden düzenlenmelidir.
- Fon'un gelir ve giderleri denetlenebilir ve kamuoyuna açık hale getirilmeli, fon yönetiminde işçilerin ve sendikaların söz ve karar hakkı güçlendirilmelidir.
- İSF'nin bütçe açıklarını kapatma, işveren maliyetlerini azaltma veya sermayeye kaynak aktarma aracı olarak kullanılmamalıdır.

İşçinin Parası İşçiye, İşsizlik Sigortası Fonu İşsizlere!

Ek Tablo: İşsizlik Sigortası Fonu Giderlerinin Dağılımı (2016-2026 Temmuz) (TL) (Yüzde)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026 Ocak- Temmuz
Toplam Gider (1)	12.145.157.598	13.344.259.357	34.628.529.000	36.467.481.000	66.599.185.000	58.490.137.000	55.552.046.000	117.270.967.000	173.966.364.000	256.539.203.000	208.180.233.000
Doğrudan İşveren Teşvik ve Destek Ödemeleri (3)	910.363.721	2.504.121.547	10.709.430.000	16.058.120.000	18.088.597.000	21.677.664.000	28.594.495.000	39.923.441.000	71.057.841.000	97.231.838.000	67.416.507.000
Aktif İşgücü Programları (4)	491.228.761	4.904.236.483	4.904.236.000	6.579.273.000	2.955.297.000	3.737.828.000	3.547.801.000	13.096.283.000	30.868.158.000	43.762.894.000	47.416.363.000
İşbaşı Eğitim Programları (5)	1.556.517.860	1.900.276.071	1.851.971.000	3.039.028.000	2.690.180.000	3.605.548.000	10.138.286.000	38.615.715.000	22.162.637.000	29.079.120.000	24.762.152.000
Doğrudan ve Dolaylı İşveren Teşvikleri (İşbaşı Eğitim Dahil) Programları (3+5)	2.466.881.581	4.404.397.618	12.561.401.000	19.097.148.000	20.778.777.000	25.283.212.000	38.732.781.000	78.539.156.000	93.220.478.000	126.310.958.000	92.178.659.000
İşveren Teşvik ve Destekleri ile İşbaşı Eğitim ve Aktif İşgücü Programları Toplam (2) (3+4+5)	2.958.110.342	9.308.634.101	17.465.637.000	25.676.421.000	23.734.074.000	29.021.040.000	42.280.582.000	91.635.439.000	124.088.636.000	170.073.852.000	139.595.022.000
İşsizlik Sigortası Ödenekleri (6) (7+8+9+10+11)	4.548.185.738	4.944.411.707	5.972.199.000	10.386.513.000	42.392.561.000	28.919.895.000	12.273.234.000	23.713.597.000	45.985.145.000	81.387.305.000	64.504.593.000
İşsizlik Ödeneği (7)	4.531.025.877	4.895.131.092	5.865.518.000	10.006.403.000	8.384.775.000	5.560.998.000	12.180.297.000	21.673.856.000	45.730.000.000	80.650.575.000	63.813.783.000
Kısa Çalışma Ödeneği (8)	1.454.957	1.007.401	843.000	192.432.000	27.395.624.000	15.985.304.000	13.240.000	1.251.944.000	39.272.000	53.862.000	59.631.000
Nakdi Ücret Desteği (9)					6.536.049.000	7.314.781.000	4.159.000	703.151.000	2.581.000	810.000	63.000
Yarım Çalışma Ödeneği (10)	3.439.910	22.425.107	24.811.000	30.724.000	27.448.000	24.530.000	37.188.000	55.161.000	87.406.000	102.991.000	63.970.000
Ücret Garanti Fonu Ödemesi (11)	15.704.904	25.848.107	81.027.000	156.954.000	48.665.000	34.282.000	38.350.000	29.485.000	125.886.000	579.067.000	567.146.000
Diğer giderler	214.421.608	224.175.727	267.308.000	404.546.000	472.548.000	549.203.000	998.230.000	1.912.931.000	3.922.652.000	5.078.047.000	4.080.617.000
İşveren Teşvik ve Destekleri ile İşbaşı Eğitim ve Aktif İşgücü Programları/Toplam Gider (2/1)	%60,8	%69,8	%50,4	%70,4	%35,6	%49,6	%76,1	%78,1	%71,3	%66,3	%67,1
İşsizlik Sigortası Ödemeleri Toplamı/Toplam Gider (6/1)	%37,4	%37,1	%17,2	%28,5	%63,7	%49,4	%22,1	%20,2	%26,4	%31,7	%31,0
İşveren Teşvik ve Destekleri (Doğrudan) Payı (3/1)	%7,5	%18,8	%30,9	%44,0	%27,2	%37,1	%51,5	%34,0	%40,8	%37,9	%32,4
Doğrudan ve Dolaylı İşveren Teşvikleri (İşbaşı Eğitim Dahil) Programları (3+5)/1	%20,3	%33,0	%36,3	%52,4	%31,2	%43,2	%69,7	%67,0	%53,6	%49,2	%44,3
Diğer giderler	%1,8	%1,7	%0,8	%1,1	%0,7	%0,9	%1,8	%1,6	%2,3	%2,0	%2,0

Kaynak: İŞKUR, İşsizlik Sigortası Fonu Bültenleri, DİSK-AR.

İşveren Teşvik ve Destek Ödemeleri ile İşsizlik Sigortası Ödemeleri Hesaplaması

İŞKUR tarafından yayımlanan aylık İşsizlik Sigortası Fonu Bültenleri'nde İŞKUR Gelir-Gider Tablosu'nda giderler "toplam gider, işsizlik ödeneği, kısa çalışma ödeneği, nakdi ücret desteği, yarım çalışma ödeneği, ücret garanti fonu ödemesi, aktif işgücü programları, teşvik ve destek ödemeleri ve diğer giderler" olarak gösterilmektedir.

DİSK-AR araştırmalarında söz konusu giderlerden işçilere yapılan ödemeler başlığında, doğrudan işçileri korumak amacıyla uygulandığında şu belirleyenler hesaba katılmaktadır: 1) İşsizlik ödeneği, 2) Kısa çalışma ödeneği, 3) Nakdi ücret desteği, 4) Yarım çalışma ödeneği, 5) Ücret garanti fonu ödemesi.

İşveren teşvik ve destek ödemeleri başlığında ise işverenlere doğrudan kaynak olarak aktarıldığından "işveren teşvik ve destek ödemeleri", işverenler için işçilerin değer üretirken ücretleri İŞKUR tarafından ödendiğinden "işbaşı eğitim programları" (dolaylı bir destek olarak değerlendirilerek) hesaba katılmıştır.

İşçilerin meslek edinmelerini hedefleyen aktif işgücü programları ise ayrı bir kategori olarak ele alınmıştır.